

nem Meddelelser fra Gesandter om, hvad den ene og den anden ved Lejlighed havde ytret til dem, og dels gennem Presseudtalelser. Der gik gennem de to ærede Medlemmers Udtalelser den Opfattelse, at man i Udlandet havde vist disse danske Militærforslag en ganske særegen Interesse. Jeg maa tilstaa, at det er ikke mit Indtryk. Mit Indtryk er dette: at vi under alle vore Militærdiskussioner i særdeles høj Grad *overvurderer* den Interesse, som Udlandet har for, om Danmark indretter sig paa den ene eller den anden Maade med Hensyn til sit Militærvæsen. Man træffer i saa godt som alle Kredse i Udlandet en vidtgaende Mangel paa Kendskab til danske Militærforhold, en Mangel paa Kendskab, der beror paa, at man i Virkeligheden ikke har saa megen Interesse derfor, at man paatager sig det Arbejde, som vilde følge med at sætte sig ind i, hvorledes Forholdene er for Danmarks Vedkommende. Hvis der er noget, som den Diskussion, Forslaget i sin meget opsigtsvækkende Form sidste Aar og sin gennem Meddelelserne derom meget opsigtsvækkende Tilrettelæggelse har givet Vidnesbyrd om, saa er det, hvor lidet man i Virkeligheden fra Udlandets Side interesserer sig for, hvorledes vi ordner disse Spørgsmaal her i vort Land, en Interesse, som staar i omvendt Forhold til den overvættede Iver, med hvilken Repræsentanter for det konservative Parti og for Partiet Venstre skuer hen til enhver Røst fra Udlandet, som gaar i en Retning, der svarer til deres Grundopfattelse paa dette Omraade. Jeg kan dertil føje, at Forholdet er nu det samme som ved tidligere Forhandlinger om vort Militærspørgsmaal, at der ikke fra ansvarlig Side noget Sted i Udlandet er mindste Tanke om at give mindste Raad eller rette mindste Opfordring til Danmark med Hensyn til den Maade, hvorpaa Danmark indretter sit Militærvæsen. Jeg for min Del ser derfor ikke rettere end, at det kloge, vi kan gøre, er at erkende, at den Opfattelse og Vurdering af danske Militærforhold, som hver enkelt Gruppe, hver enkelt Person eller hvert enkelt Land kan have, bestemmes af de paagældende Landes, Grupper og Personers almindelige Opfattelse og Interesse, deres Egeninteresse, ikke vor Interesse, og det er dog denne sidste Interesse, som vi ved Vurderingen

af vore Forhold først og sidst maa tage Hensyn til.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel mindede om de Udtalelser, der kunde være Udtryk for Forsoningsbestræbelser fra den højtærede Udenrigsminister, fra den højtærede Regering, og han tog ogsaa Udtalelser fra min Side med. Jeg har, og jeg tror alle de, han her tænkte paa, har til enhver Tid, hvor vi drøftede disse Spørgsmaal, i høj Grad været bestemt af Ønsket om at komme til et praktisk Resultat og opnaa Forstaaelse med de flest mulige Retninger indenfor vort Land. Men Vanskeligheden ved at komme frem ad den Vej har hidtil vist sig at ligge deri, at der overhovedet ikke har været Genlyd i hvert Fald i det Parti, det ærede Medlem Hr. Pürschel repræsenterer; og tydeligt udtalt er Udtryk for, at der overhovedet paa dette Omraade kunde være Genlyd for Forsoningsbestræbelser, heller ikke kommet frem fra Partiet Venstres Side indtil dette Øjeblik. Det ærede Medlem sagde, og det falder ret nøje sammen med Udtalelser af den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Brorsen), at vi ligesom skød alle Erfaringer til Side, at vi ikke interesserede os for de Begivenheder, som fandt Sted fra Dag til Dag, og ikke afpassede vore Forslag derefter. Jeg tror dertil at kunne svare, at de enkelte Forskydninger, der i disse Tider foregaar med Ugers eller Maaneders, ogsaa et eller to Aars Mellemløb, kan ikke blive bestemmende for Grundopfattelsen af, hvordan Danmarks Militærorordning rettelig bør være; thi vor Opfattelse deraf er bestemt af de grundlæggende og afgørende Magtforhold, som findes mellem de store Stater, og den Stilling, Danmark er i ved sin Beliggenhed, ved Landets splittede Karakter og ved de meget svage Magtmidler, over hvilke Danmark nu en Gang raader.

Det bliver sagt her, at dette Forslag, hvis det vedtoges, vilde forringe Betingelserne for at opfylde Danmarks Folkeforpligtelser efter Neutralitetsreglerne og Danmarks Folkeforbundsforpligtelser. Jeg kan ikke erkende dette. Efter alle de Erfaringer, som blev gjort i Krigens Dage, maa jeg mene, at til Opfyldelse af Neutralitetspligterne er det, som her foreligger, rundelig og fuldt og helt, hvad der kunde være Brug for. Jeg mener, at praktiske Erfaringer har baaret Vidnesbyrd om, at